

Ενδεικτικές λύσεις των θεμάτων για τις εξετάσεις
υποτροφιών της α' τάξης γυμνασίου του σχολικού έτους
2024-2025

Β' ΜΕΡΟΣ (Μαθηματικά)

ΘΕΜΑ Α

A1. (α) Να βρείτε και να γράψετε δύο αριθμούς ανάμεσα στο 3,71 και στο 3,76.

Μονάδες 3

Λύση:

3,713 & 3,714

(β) Στις παρακάτω παραστάσεις να συμπληρώστε, όπου χρειάζεται, παρενθέσεις ώστε να είναι ορθές οι ισότητες.

(i) $15 - 4 \cdot 2 + 1 = 23$

(ii) $35 - 4 \cdot 2 + 1 = 23$

(iii) $30 - 4 \cdot 2 + 1 = 23$

Μονάδες 3 x 2 = 6

Λύση:

(i) $(15 - 4) \cdot 2 + 1 = 23$

(ii) $35 - 4 \cdot (2 + 1) = 23$

(iii) $30 - 4 \cdot 2 + 1 = 23$

A2. (α) Να γράψετε σε μορφή δεκαδικών τα παρακάτω κλάσματα:

(i) $\frac{23}{10}$

(ii) $\frac{123}{1.000}$

(iii) $\frac{1.821}{100}$

(iv) $\frac{61.821}{10.000}$

Μονάδες 4 x 2 = 8

Λύση:

(i) $\frac{23}{10} = 2,3$

(ii) $\frac{123}{1.000} = 0,123$

(iii) $\frac{1.821}{100} = 18,21$

(iv) $\frac{61.821}{10.000} = 6,1821$

(β) Σε ένα σχολείο, οι 152 μαθητές και οι 8 δάσκαλοι θα πάνε εκδρομή με λεωφορεία 52 θέσεων το καθένα.

(i) Πόσα λεωφορεία θα χρειαστούν;

Μονάδες 4

Λύση:

Σύνολο επιβατών (μαθητές και δάσκαλοι) είναι $152 + 8 = 160$.

Τρία (3) λεωφορεία δεν επαρκούν γιατί $3 \cdot 52 = 156$ επιβάτες, δηλαδή περισσεύουν 4.

Συνεπώς θα χρειαστούν τέσσερα (4) λεωφορεία.

(ii) Είναι δυνατόν να ταξιδέψει ο ίδιος αριθμός ατόμων σε κάθε ένα λεωφορείο από αυτά που θα χρειαστούν;

Μονάδες 4

Λύση:

Ναι διότι ο αριθμός 160 διαιρείται ακριβώς με τον αριθμό 4 που είναι τα λεωφορεία, δηλαδή $160 : 4 = 40$ επιβάτες σε κάθε λεωφορείο.

ΘΕΜΑ Β

B.1. (α) Να συμπληρώσετε το ψηφίο που λείπει, ώστε οι παρακάτω αριθμοί να διαιρούνται ταυτόχρονα με το 2 και το 9.

(i) 43...

(ii) 945...

Μονάδες $2 \times 1 = 2$

Λύση:

(i) 432

(ii) 9450

(β) Δύο από τα παρακάτω κλάσματα είναι ισοδύναμα. Κυκλώστε τα:

$$\frac{12}{20}, \frac{18}{24}, \frac{9}{15}, \frac{30}{25}, \frac{50}{30}$$

Μονάδες 2

Λύση:

Κάνουμε ανάγωγα όσα κλάσματα δεν είναι ανάγωγα:

$$\frac{12:4}{20:4} = \frac{3}{5}, \quad \frac{18:6}{24:6} = \frac{3}{4}, \quad \frac{9:3}{15:3} = \frac{3}{5}, \quad \frac{30:5}{25:5} = \frac{6}{5}, \quad \frac{50:10}{30:10} = \frac{5}{3}$$

Συνεπώς τα κλάσματα $\frac{12}{20}$ και $\frac{9}{15}$ είναι ισοδύναμα, δηλαδή $\frac{12}{20} = \frac{9}{15}$.

(γ) Να αναλύσετε σε γινόμενο πρώτων παραγόντων τον αριθμό 504.

Μονάδες 2

Λύση:

$$\begin{array}{r|l} 504 & 2 \\ 252 & 2 \\ 126 & 2 \\ 63 & 3 \\ 21 & 3 \\ 7 & 7 \\ 1 & \end{array}$$

$$\text{Άρα } 504 = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 7$$

B.2. (α) Να υπολογιστεί η τιμή της παράστασης:

$$\Lambda = \left(2 + \frac{9}{27}\right) : \frac{49}{21} + (4^2 - 2^4) \cdot 2024 + (6^2 - 3^3) : (32 - 3 \cdot 2^3 + 1^{2023})$$

Μονάδες 3

Λύση:

$$\begin{aligned} \Lambda &= \left(2 + \frac{9}{27}\right) : \frac{49}{21} + (4^2 - 2^4) \cdot 2024 + (6^2 - 3^3) : (32 - 3 \cdot 2^3 + 1^{2023}) = \\ &= \left(2 + \frac{9:9}{27:9}\right) : \frac{49:7}{21:7} + (16 - 16) \cdot 2024 + (36 - 27) : (32 - 3 \cdot 8 + 1) = \\ &= \left(2 + \frac{1}{3}\right) : \frac{7}{3} + 0 \cdot 2024 + 9 : (32 - 24 + 1) = \frac{7}{3} : \frac{7}{3} + 0 + 9 : (8 + 1) = 1 + 9 : 9 = 1 + 1 = 2 \end{aligned}$$

(β) Συμπλήρωσε τα κενά για να ισχύουν οι ισότητες:

(i) $4,7 \cdot 100 = \dots\dots\dots$

(ii) $267 \cdot \dots\dots\dots = 2,67$

(iii) $9 : 1.000 = \dots\dots\dots$

(iv) $0,3 \cdot 0,1 = \dots\dots\dots$

(v) $\dots\dots\dots : 100 = 6,57$

(vi) $10,2 : 0,01 = \dots\dots\dots$

(vii) $10 \cdot \dots\dots\dots = 6$

(viii) $\dots\dots\dots : 0,01 = 534$

(ix) $0,963 \cdot \dots\dots\dots = 96,3$

(x) $96,3 \cdot \dots\dots\dots = 0,963$

Μονάδες $10 \times 1 = 10$

Λύση:

(i) $4,7 \cdot 100 = 470$

(ii) $267 \cdot 0,01 = 2,67$

(iii) $9 : 1.000 = 0,009$

(iv) $0,3 \cdot 0,1 = 0,03$

(v) $657 : 100 = 6,57$

(vi) $10,2 : 0,01 = 0,102$

(vii) $10 \cdot 0,6 = 6$

(viii) $53.400 : 0,01 = 534$

(ix) $0,963 \cdot 100 = 96,3$

(x) $96,3 \cdot 0,01 = 0,963$

(γ) Ο Κωνσταντίνος, ο Ηλίας και ο Απόστολος είναι αθλητές στίβου. Ο Κωνσταντίνος μπορεί να κάνει το γύρο του σταδίου σε 3 λεπτά, ο Ηλίας σε 6 λεπτά και ο Απόστολος σε 4 λεπτά. Αν ξεκινήσουν και οι 3 ταυτόχρονα από το ίδιο σημείο

(i) μετά από πόσο χρόνο θα βρεθούν και οι τρεις στο ίδιο σημείο

Μονάδες 3

(ii) πόσους γύρους θα έχει κάνει τότε ο καθένας;

Μονάδες 3

Λύση:

(α) Βρίσκουμε το Ε.Κ.Π.(3, 6, 4)

$$\begin{array}{r|l} 3 & 6 & 4 & 2 \\ 3 & 3 & 2 & 2 \\ 3 & 3 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & & \end{array}$$

Συνεπώς $\text{Ε.Κ.Π.}(3, 6, 4) = 2^2 \cdot 3 = 4 \cdot 3 = 12$.

Δηλαδή θα βρεθούν και οι τρεις στο ίδιο σημείο μετά από 12 γύρους.

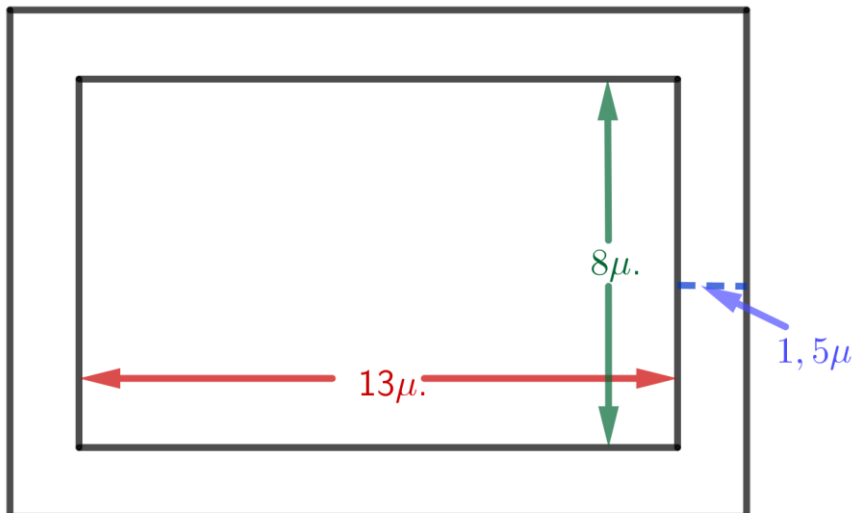
(β) Ο Κωνσταντίνος θα κάνει $12 : 3 = 4$ γύρους

Ο Ηλίας θα κάνει $12 : 6 = 2$ γύρους

Ο Απόστολος θα κάνει $12 : 4 = 3$ γύρους.

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1. Ένα ορθογώνιο λιβάδι έχει μήκος 13 μέτρα και πλάτος 8 μέτρα. Θέλουμε να το περιβάλλουμε γύρω γύρω με έναν δρόμο πλάτους 1,5 μέτρου όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Να υπολογίσετε το εμβαδόν του δρόμου.

Μονάδες 5

Λύση:

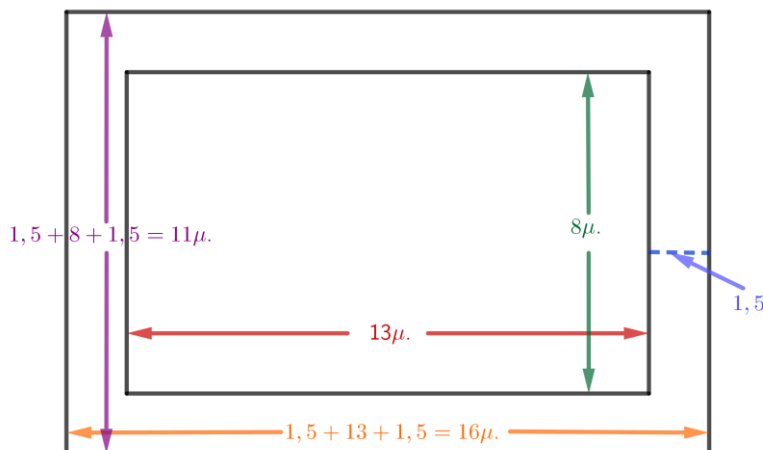
Υπολογίζω τις διαστάσεις του μεγάλου ορθογωνίου.

Η μεγάλη του πλευρά έχει μήκος $1,5 + 13 + 1,5 = 16$ μ.

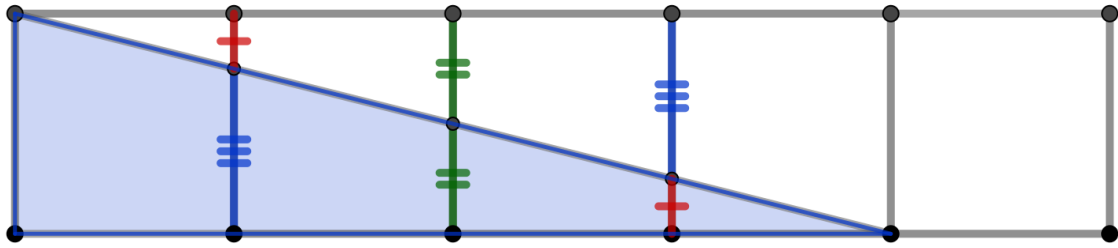
Η μικρή του πλευρά έχει μήκος $1,5 + 8 + 1,5 = 11$ μ.

Οπότε:

$$E = 16 \cdot 11 - 13 \cdot 8 = 176 - 104 = 72 \text{ τ.μ.}$$

Γ.2. Η παρακάτω λωρίδα είναι χωρισμένη σε 5 ίσα τετράγωνα. Ποιο ποσοστό της επιφάνειας της λωρίδας είναι η περιοχή του γαλάζιου τριγώνου;

(τα τμήματα του ίδιου χρώματος και με το ίδιο στίλ γραμμής είναι ίσα)

(Α)	(Β)	(Γ)	(Δ)	(Ε)
40%	45%	43,33%	35%	33,33

Μονάδες 5

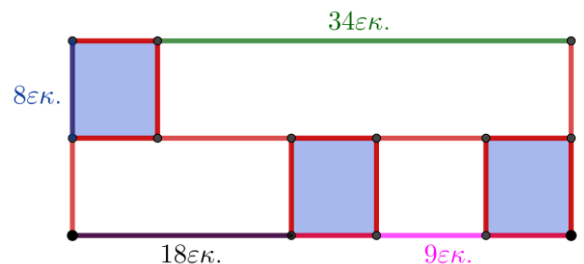
Λύση:

Η σωστή απάντηση είναι η (Α), διότι:

Όλη η λωρίδα απαρτίζεται από 5 τετράγωνα, ενώ η περιοχή του γαλάζιου τριγώνου απαρτίζεται από 2 τετράγωνα.

Συνεπώς η περιοχή του γαλάζιου τριγώνου είναι τα $\frac{2}{5} = 0,4 = 40\%$ της λωρίδας.

Γ.3. Τα χρωματισμένα (γαλάζια) ορθογώνια έχουν τις ίδιες διαστάσεις, δηλαδή είναι ίσα. Να βρείτε την περίμετρος του μεγάλου ορθογώνιου (του ορθογώνιου που περιέχει όλα τα σχήματα).

Μονάδες 5

Λύση:

Αφού τα δύο χρωματισμένα ορθογώνια στην κάτω σειρά και $18 + 9 = 27$ εκ. επιπλέον έχουν το ίδιο μήκος με το χρωματισμένο ορθογώνιο και 34 εκ., άρα το ένα χρωματισμένο ορθογώνιο έχει μήκος 7 εκ.

$$(2x + 18 + 9 = x + 34 \text{ ή } x = 34 - 18 - 9 \text{ ή } x = 7 \text{ εκ.})$$

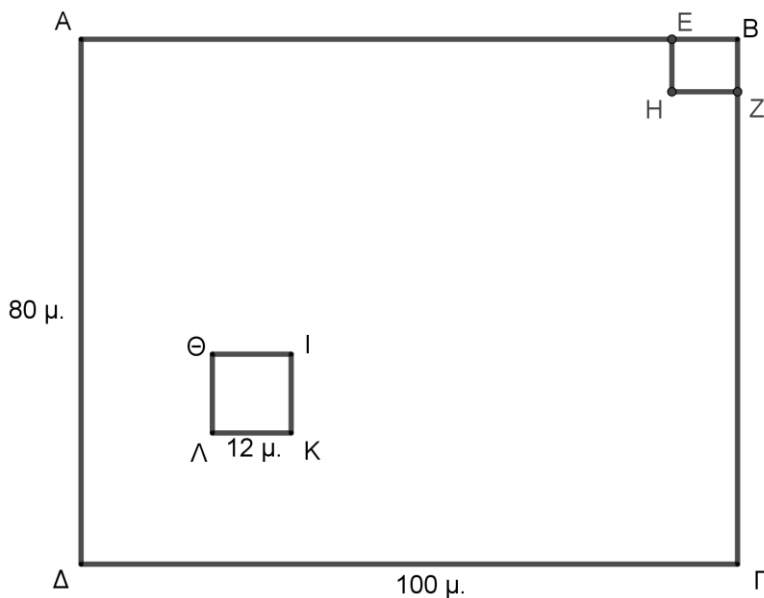
Επομένως,

- το μήκος του μεγάλου ορθογώνιου είναι $34 + 7 = 41$ εκ.
- το πλάτος του μεγάλου ορθογώνιου είναι ίσο με $8 + 8 = 16$ εκ.

Συνεπώς η περίμετρος του μεγάλου ορθογώνιου είναι ίση με $2 \cdot 41 + 2 \cdot 16 = 82 + 32 = 114$ εκ.

Γ.4. Ο κύριος Ανδρέου έχει ένα οικοπέδο ορθογώνιο $AB\Gamma\Delta$ που έχει μήκος 100 μ. και πλάτος 80 μ. Σαυτό θα χτίσει:

- ✓ ένα σπίτι $IK\Lambda\Theta$ σχήματος τετραγώνου με πλευρά 12 μ. και
- ✓ μια αποθήκη $EBZH$ σχήματος ορθογωνίου που έχει μήκος EB το $\frac{1}{10}$ της AB και πλάτος BZ το $\frac{1}{10}$ της $B\Gamma$.

Να βρείτε:

- (α) Το εμβαδόν του οικοπέδου $AB\Gamma\Delta$.
- (β) Το εμβαδόν της αποθήκης $EBZH$.
- (γ) Το εμβαδόν του σπιτιού $\ThetaΙΚ\Lambda$.
- (δ) Το εμβαδόν του οικοπέδου που μένει ελεύθερο για να φυτευτεί με γρασίδι.
- (ε) Το κόστος για να φυτευτεί το γρασίδι, όταν το τετραγωνικό μέτρο στοιχίζει 0,5 €.

Μονάδες 5 x 2 = 10

Λύση:

(α) $E_{AB\Gamma\Delta} = 100 \cdot 80 = 8.000$ τ.μ.

(β) $E_{EBZH} = \frac{1}{10} AB \cdot \frac{1}{10} B\Gamma = \frac{1}{100} \cdot E_{AB\Gamma\Delta} = \frac{1}{100} \cdot 8.000 = 80$ τ.μ.

(γ) $E_{\ThetaΙΚ\Lambda} = 12^2 = 144$ τ.μ.

(δ) $E = E_{AB\Gamma\Delta} - E_{EBZH} - E_{\ThetaΙΚ\Lambda} = 8.000 - 80 - 144 = 7.920 - 144 = 7.776$ τ.μ.

(ε) $7.776 \cdot 0,5 = 3.888$ €

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1. (α) Τα Χριστούγεννα φέτος πέφτουν Τετάρτη. Τι μέρα θα είναι του χρόνου τα Χριστούγεννα;

Μονάδες 3

Λύση:

Κάνοντας την διαίρεση του 365 (αριθμός ημερών έτους) με το 7 (αριθμός ημερών εβδομάδας), παίρνουμε πηλίκο 7 και υπόλοιπο 1.

Άρα η μέρα των Χριστουγέννων το 2025 θα είναι μια μέρα μετά την Τετάρτη, δηλαδή Πέμπτη.

(β) Μια δεξαμενή νερού είναι γεμάτη κατά τα $\frac{2}{5}$ με νερό. Προσθέτουμε 33 λίτρα νερού και τώρα το άδειο τμήμα της δεξαμενής είναι τα $\frac{2}{7}$ αυτής. Να βρείτε πόσα λίτρα νερό χωράει η δεξαμενή.

Μονάδες 6

Λύση:

Μόλις προσθέσουμε τα 33 λίτρα νερό τότε το γεμάτο τμήμα της δεξαμενής είναι τα $1 - \frac{2}{7} = \frac{7}{7} - \frac{2}{7} = \frac{5}{7}$ αυτής.

Αυτό σημαίνει ότι τα 33 λίτρα νερού γέμισαν το $\frac{5}{7} - \frac{2}{5} = \frac{25}{35} - \frac{14}{35} = \frac{11}{35}$ της δεξαμενής, δηλαδή αυτό είναι το μέρος που καταλαμβάνουν τα 33 λίτρα νερού.

Άρα το $\frac{1}{35}$ της δεξαμενής γεμίζουν τα $33 : 11 = 3$ λίτρα. Άρα ολόκληρη η δεξαμενή θα χωράει $35 \cdot 3 = 105$ λίτρα νερού.

(γ) Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$(2,4 - 1,2) \cdot 2 - 12 \cdot 0,1 + 0,05$$

Μονάδες 3

Λύση:

$$\begin{aligned} (2,4 - 1,2) \cdot 2 - 12 \cdot 0,1 + 0,05 &= 1,2 \cdot 2 - 12 \cdot 0,1 + 0,05 = 2,4 - 1,2 + 0,05 = \\ &= 1,2 + 0,05 = 1,25 \end{aligned}$$

(δ) Ένας έμπορος αγόρασε ύφασμα πληρώνοντας 594 ευρώ. Από την πώλησή του εισέπραξε 1.192,5 €, κερδίζοντας 13,3 € το μέτρο. Πόσα μέτρα ήταν το ύφασμα;

Μονάδες 3

Λύση:

Έστω x τα μέτρα του υφάσματος, τότε το κέρδος του είναι $13,3 \cdot x$ €.

Όμως γνωρίζουμε ότι Κόστος αγοράς + κέρδος = Εισπράξεις, συνεπώς:

$$594 + 13,3 \cdot x = 1.192,5$$

$$13,3x = 1.192,5 - 594$$

$$13,3x = 598,5$$

$$x = 598,5 : 13,3$$

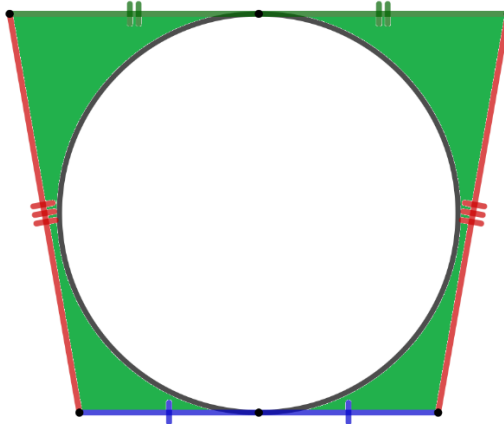
$$x = 45 \text{ μέτρα}$$

Δ.2. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται μια πλατεία σχήματος τραπεζίου με βάσεις 18μ. και 25μ και ύψος 20μ. Στη μέση της πλατείας υπάρχει ένα κυκλικό σιντριβάνι. Ο δήμαρχος θέλει να γεμίσει το χώρο γύρω από το σιντριβάνι (πράσινο χρώμα) με χλοοτάπητα.

(α) Πόσα τ.μ. χλοοτάπητα θα χρειαστεί;

(β) Πόσα χρήματα θα πληρώσει αν το τετραγωνικό μέτρο κοστίζει 15 ευρώ;

Μονάδες 2 x 2 = 4

Λύση:

Υπολογίζω το εμβαδόν του τραπεζίου:

$$E_{\tau} = \frac{(B + \beta) \cdot \upsilon}{2} = \frac{(25 + 18) \cdot 20}{2} = 43 \cdot 10 = 430 \text{ τ.μ.}$$

Υπολογίζω το εμβαδόν του κύκλου:

$$E_{\kappa} = \pi r^2 = \pi \cdot \left(\frac{\upsilon}{2}\right)^2 = \pi \cdot \left(\frac{20}{2}\right)^2 = \pi \cdot 10^2 = 100\pi = 100 \cdot 3,14 = 314 \text{ τ.μ.}$$

(α) Το εμβαδόν που θα στρώσει με χλοοτάπητα (η πράσινη περιοχή) είναι:

$$E = E_{\tau} - E_{\kappa} = 430 - 314 = 116 \text{ τ.μ.}$$

(β) Τα χρήματα που θα πληρώσει είναι: $116 \cdot 15 = 1.740 \text{ €}$

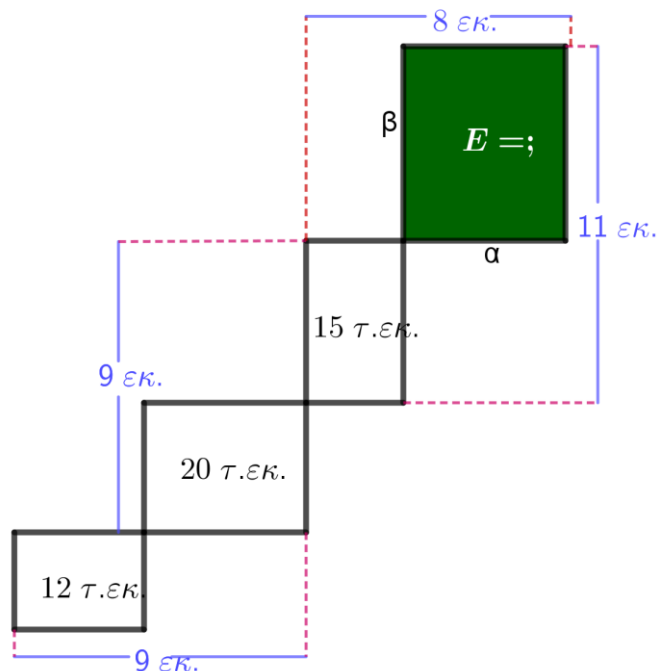
Δ3. Στηριζόμενοι στο διπλανό σχήμα να υπολογίσετε

(α) το διάσταση α του πράσινου ορθογωνίου

(β) το διάσταση β του πράσινου ορθογωνίου

(γ) το εμβαδόν E του πράσινου ορθογωνίου

Μονάδες $3 \times 2 = 6$

Λύση:

Στο ορθογώνιο με εμβαδόν 12 τ.εκ. η οριζόντια διάσταση του είναι $12 : 3 = 4$ εκ.

Στο ορθογώνιο με εμβαδόν 20 τ.εκ. η οριζόντια διάσταση του είναι $9 - 4 = 5$ εκ. και η κατακόρυφη $20 : 5 = 4$ εκ.

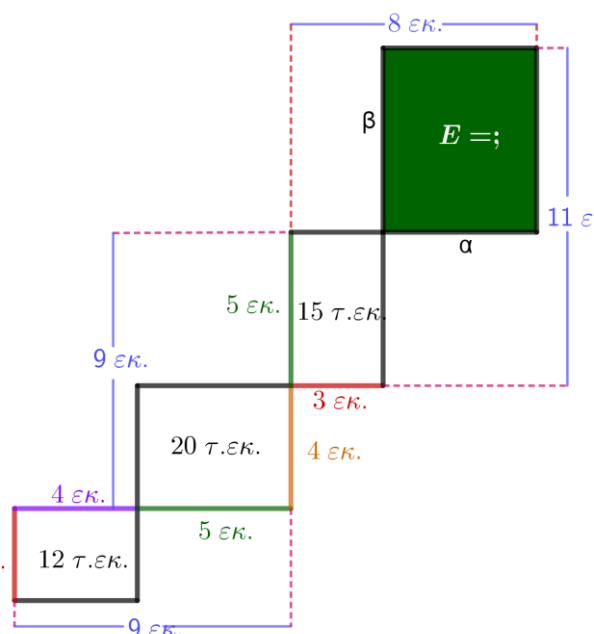
Στο ορθογώνιο με εμβαδόν 15 τ.εκ. η κατακόρυφη διάσταση του είναι $9 - 4 = 5$ εκ. και η οριζόντια $15 : 5 = 3$ εκ.

Στο πράσινο ορθογώνιο:

(α) η οριζόντια διάσταση του είναι $\alpha = 8 - 3 = 5$ εκ.

(β) η κατακόρυφη διάσταση του είναι $\beta = 11 - 5 = 6$ εκ.

(γ) Το εμβαδόν του είναι $E = \alpha \cdot \beta = 5 \cdot 6 = 30$ τ.εκ.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

- (1) Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα με όποια σειρά θέλετε.
- (2) Η διάρκεια εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- (3) Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
- (4) Να γράψετε τις απαντήσεις μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό.
- (5) Να μη χρησιμοποιήσετε διορθωτικό.